

ТУРЦИЯ

ВѢСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИТА НА БЪЛГАРСКИЯТЪ НАРОДЪ.

ТУРЦИЯ издѣлува сѣка сѣбота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малѣкъ. Годишната цѣна за въ имперіята, по царската поща, е 4 бѣли меджидѣта; вънъ отъ имперіята, 5. Спомошествованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята са надписувать до Г. Н. Геновича, редактора и издателя на вѣстника. Външннн пастоятели отговарять за вѣстника. Подписката за спомошествованіята става въ Цигралъ-Бейоглу, Асмадж-Меджидъ № 23.

ГРЪЦКАТА ПАТРИАРШІЯ И ВСЕЛЕНСКИЯТЪ СЪБОРЪ.

Както бѣхме казали миналата недѣля, Царското правителство очаква веки программата на грѣцката патриаршія относително до работити на вселенскіятъ съборъ за да издаде нужніятъ фирманъ.

Грѣцкити вѣстници отъ градътъ ни, на които свѣдѣніята не сѣ сѣкоги точни, извѣстивать че тѣзи недѣля рѣченната программа са подала ушь на Великіятъ Визиръ отъ страна на логотетина на патриаршіята.

Ний незнайми до колко туй извѣстіе е основно; онуй което е положително, то е че программата на работити за единъ вселенски съборъ не може да стане въ една недѣля, и тѣзи причина ни кара да глѣда ми свѣдѣніята на грѣцкити листовѣ като лѣжовни.

Начертаніето на една программа, най много когато са тича за духовни работи, е сѣкога нѣщо трудно, и за да са направи то изискува поне единъ мѣсець рѣдовни засѣданія на грѣцкіятъ синодъ, и до колко то знайми таквись засѣданія не сѣ става ли до сега на Фенеръ.

И сетнѣ кой можи да ни увѣри че едно просто начертаніе за прѣдпріятія отъ тѣзи важность не ще прѣтърпи разни поправленія ако нѣ коренни?

Грѣцити са хитри, трѣбува да имъ отдадемъ тѣзи правда, и тѣ смѣтжтъ да въ стѣржествувать скоро чрезъ б рзнната на рѣшеніята си, нѣ не е тѣзи хитрость която ще може да изиграе голѣмата мѣдрость и дългіятъ правителственни опитъ на Али паша.

На други врѣмена, грѣцката патриаршія бы сполучила, чрезъ покрити срѣдства, да онеправдае Българити съ прѣдложеніето на вселенски събори, нѣ таквась една постѣпка въ настоящата епоха е невъзможна прѣдъ явннн и очевидни права на народа ни, права безъ които този послѣдніятъ неможи да са помини.

Тѣзи права, нѣка го кажемъ високо, сѣ припознати съ царски фирманъ, и ний исповѣдвами че за напрѣдъ нищо не ще бѣди кѣдърно да развали този царски фирманъ, основанъ както е върху народната воля на Българити.

Каквото и да казватъ Грѣцити, ний сми были сѣкоги на туй мнѣніе че силата на работити е сѣкога по горня отъ тѣзи на претенціити, и ний мыслимъ че туй мнѣніе е само правото.

Тѣзи сила на работити отхвърли фанариотското духовенство отъ утробата на народа ни, както естество отхвърля непотрѣбното отъ себѣ си, и ний вѣрва ми че каквито усилия и да направи грѣцката патриаршія, тя не ще сполучи никогда да въстанови вѣтхіятъ рѣдъ на работити въ Българія.

Това е единъ фактъ който са подтвърждава отъ сичкити Българи и който не може да не знае Царското Правителство.

И наистина човѣкъ трѣбува да бѣде като Грѣцити, заслѣпенъ отъ страстити си, за да не види този фактъ ясенъ както деньтъ.

Тѣзи разсѣженія, които ни сѣ вдѣхнати отъ здравето познаніе на работити, каржтъ ни да вѣрва ми че бѣджіятъ вселенски съборъ ще остане за сѣкоги една неосщществима мисль въ главата на грѣцката патриаршія.

И тѣй, ще кажемъ въ заключеніе, ний сми наклонни да прѣимемъ че Високата Порта ще склони да издаде фирманъ за свикваніето на вселенски съборъ, когато программата на този съборъ са оградичи до разглѣдваніето на духовни работи.

Нѣ ако программата на този съборъ са отнася до българскіятъ въпросъ, крайно рѣшенъ отъ царскіятъ фирманъ, ний сми убѣдени че Царското Правителство ще откаже категорически, и то ще бѣде най умното.

НѢКОЛКО ДУМИ ЗА ГРѢЦИТИ

Ако е истинна че вѣтхити Грѣци са радвать съ симпатіята и обичьтъ на сичкити просвѣтени народи по причина на усилията които положижж за изнамираніето на наукити, на искусствата и на художествата, не е по малко истинна че новити Грѣци сѣ станали умразни и ненавистни на цѣлъ свѣтъ, по слѣдствіе на огрѣмноста на политическити претенци на нѣколцина отъ тѣхъ.

Онѣзи отъ наши Българи които сѣ были въ теченіе на сичко което сѣ писали еллинскити вѣстници, тѣй както и на туй което са говорили нѣков прѣкалени патриотити ще сподѣлятъ съвършенно точността на туй оцѣненіе.

Дѣйствително, ако земете да слушате тѣзи вѣстникаре и тѣзи патриотити въ тѣхнити политически разсѣженія ще заключите твърдѣ лесно колко тѣ приличать на онѣзи извѣяни хора които, като сѣ сѣнували че намѣрили пари, ставжтъ да са лутатъ за тѣзи пари.

Ний нѣма да разглѣдва ми тѣзи претенци колкото смѣшнн толкосъ и глупави на тѣзи Гърчолѣги; ще кажимъ само че когато единъ народъ са храни съсъ заблужденія, когато този народъ са пои съсъ мечти отъ лица които трѣбуваше да го просвѣтять, когато той нѣма свѣсь за състояніето си, този народъ е осѣденъ да са върти се на истето мѣсто ако нѣ да назаднечева.

Доказателството че туй дѣто казва ми е истина, цѣла истина, са намира въ сжщата Грѣція която отъ 40 години насамъ не е могла да направи никакви напрѣдѣци, благодареніе на тѣзи заблужденія и на тѣзи мечти.

Тѣй, прѣди нѣколко дни, ний видѣх ми съсъ най голѣмо очудваніе единъ грѣцки вѣстникъ отъ Атина да излага таквись желанія, които здравіятъ разумъ не може да отдале освѣнъ на една лудость.

Този вѣстникъ са казва Клектики. Редактора на този листъ са вижда да нѣма никакви исторически и географически познанія, защото инакъ той не би дѣрзналъ да исказва подобни желанія.

Че туй дѣто казва ми е тѣй не трѣбува да са съмнѣва ми, стига само да видимъ глупостити които е написалъ въ газетата си, глупости които неправять друго освѣнъ още повече да помразявжтъ народътъ му.

Ето що е. Въ единъ отъ послѣднити си бройове, редактора на Клектики обнародва едно писмо до Великіятъ Визиръ въ което са мѣчи да докажи съсъ една плачевна наивность че Тессалія, Ипиръ, Македонія и Критъ, като мѣста исклучително населени отъ Еллини, трѣбувало да са отстѣпять на Грѣція.

Нѣ не е само туй. Този вѣстникарь казва още, между другити, че ако турско правителство харижи рѣченнити мѣста на Елленити, тѣзи послѣднити са обѣщавжтъ да не испжждатъ никогда Турцити отъ Европа.

При таквись мечтанія, които исчерпвжтъ силити въ единъ народъ, можи ли човѣкъ да не оплаче тѣзи които ги пишжтъ тѣй както и онѣзи които ги четжтъ?

Ний не сми видѣли наистина въ никоя исторія, въ никоя географія, въ никоя статистика да казва че Тессалія, Ипиръ, Македонія и Критъ сѣ обитани отъ чисти Грѣци.

Ний знайми, напротивъ, че тѣзи земи сѣ занимани отъ Българи, Турци, Арнаути, Бошнаци и отъ една шепа Грѣци които сѣ са прѣсѣлили отъ врѣмето на прочутата война на Троя, и не сѣ тѣзи народи, туй го казва ми съсъ едно дълбоко убѣженіе, които бы пожелали нѣкога да са присѣдинять на Грѣція.

Ний ще притуримъ че тѣзи народи са считжтъ за твърдѣ честити дѣто са намиряжтъ подъ скиптарьтъ на Султанити и царското правителство посвѣтять сичкити си усилия за да имъ усигори добринити на една редовна и правилна администрація, прѣдметъ на тѣхнити еднодушнн желанія.

Колкото за туй дѣто казва грѣцкіятъ вѣстникарь за испжжданіето на Турцити отъ Европа, ний ще отговоримъ че то е едно бѣлнуваніе което пѣлип главити само на распаленити грѣцки патриотити защото човѣкъ съсъ здрава паметъ не може да помисли таквось нѣщо нежелъ да го прѣдположи.

И причината на туй е отъ най убѣдителнити. Грѣцити смѣтжтъ горѣ доло три милиона души; Турцити броятъ повече отъ

13 милиона. Заключете.

Гръцити, сѣки трѣбува да го знае, не трѣбуваше до толкось да са показватъ неприатели на Турцити, защото ако тѣзи послѣднитѣ не бѣхъ дошли да турятъ край на византийската имперія, тѣ щѣхъ да са скапятъ отъ развратъ. Нѣ гръктъ е тѣй направенъ: той мрази и най великодушнитѣ си добродѣтели.

По нататкъ редактора на Клектикиска, както сѣкоги. щото турското правителство да даде на Елениити Свята Софія, която едно врѣме е была гръцка черква.

На туй лесно е да са отговори: Дайте на Турцити джаміити които усвоихте въ Елада; а колкото за Свята Софія, главното и отколешно ваше мечтаніе, елате да я земете.

Ето съсъ какви мечти си играятъ сѣки день гръцкити газетаре. Безполезно е да кажемъ колко таквись мечти разсипватъ бѣдѣщето на народътъ имъ. Нѣ при сичко туй, никой отъ тѣзи ушѣ еленски писателъ не е можилъ да разбере това въ своята народна суета.

На мѣсто да стѣтватъ исчистеніето на разбойничеството и развитіето си естественити извори на земята си, двѣ нѣща които могатъ да ги възвишатъ въ общото миѣніе и да направятъ да цвѣти отечеството имъ, тѣ са надпрѣварятъ кой по добъръ планъ да скрои за прѣобладаніето на панеленизмътъ!

И тѣзи вѣстникаре сѣ които проповѣдватъ че еленскіятъ народъ трѣбува да бѣде водителъ на источнитѣ народи. О колко сѣ за уплаване вѣстникарити отъ този видъ които компрометирватъ тѣй сѣдбити на цѣли народи! (И.)

НѢКОИ РАЗСЖДЕНІЯ ВЪРХУ ВЪСПИТАНІЕТО И ВЪРХУ ПЕДАГОГІЯТА.

Врядността на една теорія са оцѣнява въобщо или съ единъ неорѣдѣлителенъ начинъ, до колкото прѣдметътъ и цѣльта ѣ са разгѣдватъ въ сами тѣхъ имъ, или съ единъ относителенъ начинъ, споредъ ползата ѣ и слѣдствіята, които тя е произвела и още произвожда. Подъ първата точка на зрѣніето, може да са глѣда като прѣто, че една наука, която има за прѣдметъ човѣшката природа, сирѣчь най благородната природа, която познаваме, и която са приспособява да я убагородява още не отстапва на никоя друга въ сжщественна вредность, и даже прѣудолява надъ повечето. Дѣйствително, туй е една истина отъ опитъ призната отъ най мѣдрити хора на сѣко врѣме и на сичкити народи, че не е никакъ безразлично че силити и природнитѣ расположения, както на тѣлото тѣй и на душята, сѣ были обработвани или занемарявани, убагородявани или унизявани нити до какъвъ степенъ сѣ были тѣй, нѣ че тѣзи дѣла напротивъ, сѣ отъ най висока важность споредъ слѣдствіята си. Отъ тамъ произлиза че трѣба безъ противорѣчіе, да са причислятъ между първитѣ благодѣтели на човѣщината, онѣзи които сѣ дали върху тѣзи точка най добрити направенія, и опрѣдѣлили начялата, които сѣ са признали за най дѣйствителни въ практиката. Ако, отъ една друга страна, достигналото въ зрѣлата си възраст лице е, въобщо, опрѣдѣлено отъ природата да стане баща или майка, ако сѣки, поне съ малко изятія почти, усѣща

желаніето да са намѣри единъ день, лице съ лице съ други разумни сжщества, въ туй хубаво отношеніе на баща или на майка, ако най послѣ физическитѣ животъ, който нашити родители ни съобщаватъ е далечъ да бѣде въ себѣ си истенніятъ животъ, за който сѣ способни обдарени съ разумъ сжщества, и ако по добръ трѣба да са глѣда като таквозъ сжществуваніето на лицето, което е придобило свободното употрѣбленіе на сичкити си сили и на сичкити си дарби, ако е тѣй, коя наука ще бѣде по достойна да са изучава прилѣжно, и да са прѣподава отъ способни учители, отъ колкото тѣзи съ срѣдството на която родителити могатъ да си придобятъ истинно права за признателността на чадата си, като допълневатъ, за тѣхъ, едно сжществуваніе, което тѣ едва ли сѣ наченали да имъ даватъ като сѣ ги създали на свѣтътъ?

Ако мѣстото го позволяваше, нѣй можяхме да прикажимъ тука за похвалити, които, въ различнитѣ періоди на цивилизаціята, сѣ са давали на трудовети на възпитаніето. Тѣзи похвали бы доказали още по добръ неговата важность, защото кой е този който не мисли като насъ, че туй което най мѣдрити хора на сѣко врѣме, сѣ припозналъ като едно важно и необходимо нѣщо, трѣба да бѣде дѣйствително таквозъ? Прѣдаденити на възпитаніето младежи, ще сторятъ добръ да си направятъ сборници отъ мыслити върху тѣзи наука, я да са стѣтватъ отъ тѣхъ отъ врѣме на врѣме. Много отъ тѣзи мысли сѣ навѣрно писани въ минути въ които писателити, които сѣ ни ги оставили, живо сѣ разумѣвали достоинството на човѣшката природа. Туй внушеніе ще са съобщи на онѣзи, които сѣ способни за него, ѣ ще ги прѣдпази отъ сѣки механически навикъ. Тѣ ще са научатъ да разумѣватъ по добръ важностьта на състояніето си. Тѣ иматъ нужда отъ насърчаванія, отъ утѣшенія, и отъ нѣщо косто да уживотворява чувството на тѣхнитѣ длѣжности, посрѣлъ понѣкогажъ безплодни трудове; тѣ иматъ нужда отъ тѣхъ за да упорствуватъ на прѣзрѣніето, или поне на хладнокрвїето съ което твърдѣ чисто са глѣда, между голѣмцити, дѣлото на възпитаніето и този който са прѣдава на него; тѣ иматъ нужда отъ тѣхъ още за да побѣдяватъ препятствіята, които често срѣщатъ, или въ сами себѣ си, или около себѣ си. Спачко това, тѣ ще го намѣрятъ въ подобни мысли. Освѣнъ туй общото миѣніе са заявява въ нашити дни доста силно въ полза на възпитаніето. Онзи който, при сичко туй, не ся усѣща наклоненъ да прегърне туй пѣприще, трѣба да поснѣши да си избере едно друго. Той не ще може да сполучи въ туй на педагогіята.

При сичко туй нѣконискатъ да издигнатъ сжмиѣнїя върху важностьта на педагогическити теоріи. Между противорѣчіята, които са правятъ за туй, само нѣколко сѣ достойни да ни спрѣтъ едно минута.

Тѣй, на примѣръ, тѣ прѣдлагатъ малко то резултати, които тѣзи теоріи сѣ произвели до сега. «При сичкити направени въ сѣко врѣме подвизи за да са улучши възпитаніето човѣцити, зети въ купъ, не са ли, ако не станали по лоши, поне останали таквись каквито сѣ были; и не е ли то по добръ слѣдствіе на случаятъ, ако нѣкои сѣ са отличили, догдѣто други сѣ останали обикновенни човѣци, или даже

сѣ са обѣрнали къмъ злото? На туй нѣй отговаряме:

1-во че противорѣчіето не почива върху едно тѣчно наблюденіе. Възможно е щото, посрѣлъ измѣненїята, които народити прѣтърпѣватъ и періодити отъ благополучіе и прецѣвтѣваніе, презъ които тѣ едно слѣдъ друго, обыкалятъ, човѣщината, зета въ купъ малко да са е измѣнила, акои да не можемъ дѣйствително да не признаваме въ нея, нѣкакъвъ си общъ напрѣдъкъ въ пятитѣ на усвѣршенствуваніето. Нѣ, за да бѣдемъ праведни, трѣба да сравнимъ народити едни съ други, и състояніето на единъ народъ въ една прѣварителна епоха, съ туй което единъ народъ е станалъ по късно. Само слѣдъ този испитъ може да са рѣши да ли възпитаніето, добро или лошо, е было безъ вліяніе.

2-ро Прѣди да са сѣди нѣкоя теорія, трѣба да са знае да ли ѣ са е позволило да принесе плодови си. Не стига щото най добрити идеи върху възпитаніето да са предложатъ, тѣ трѣба още да бѣдѣтъ въ общ е прѣити, и хората да сѣ имали волята да ги положатъ въ дѣйствіе. Ако науката не са оцѣнява както ѣ са падаше да са оцѣнява, погрѣшката е начо вѣцити а не на самата наука. Може да са каже още че религіята, моральтъ, философіята сѣ безполезни, защото ученїята имъ въобщо не са слѣдватъ и за туй хората са пакъ криви.

3-о Ако бѣше истина че характерътъ не са е съставилъ освѣнъ чрезъ случайни обстоятелства, безъ възпитаніето да е имало вѣтрѣ нѣкое учястіе, какъ да са изражи състраданіето на което престжнникътъ който не е прѣлъ никакво изученіе, е въобщо предметъ, догдѣто общото миѣніе е много по строго противъ онзи който са е радвалъ на благобѣнїята на едно прилѣжно възпитаніе? Общественнїятъ здравъ разумъ отговаря тука за насъ.

РАЗГОВОРЪ НА ДВАМА ПРИЯТЕЛИ.

— Черковнитѣ работи вмѣсто да вървятъ напрѣдъ, а тѣ още назатъ вървятъ; сирѣчь вмѣсто да са просвѣтимъ, а то са помрачявами; вмѣсто да проглѣднемъ, а то услѣпявами; вмѣсто да прочуйми а то углушявами.

— Не разумѣвамъ какво ще кажишъ съ туй.

— Не разбирашъ ли или не видишъ нали нѣй са надѣвахми, като са отарвахми отъ гръцкити владыци и са рѣши веке въпроса и додаты българскити владыци ще зематъ други край черковнитѣ работи; ще сѣ дигнатъ злоупотрѣбленїята отъ черковити. А то видишъ ли че става напротивъ. Владыцити български, като зели дозволението отъ святїя съборъ отъ Цариградъ излѣзли по градищата и селата и попятъ който имъ доде напрѣдъ; съ четири или десять подписи, които бѣдѣщїятъ попъ изработилъ или съ лѣжа или отъ сродницити си, или ако е былъ търговецъ и палналь, отъ заимодавцити си, за да са опощи, или трѣба нѣкому или има черква за него, или е достоинъ, или знай да чете. А то за законъ, за вѣра, за христїанство, или колко сѣ членовети на символа на вѣрата, или знай ли черковенъ редъ, а то за пѣніе, или поученіе кому ще потрѣба, тъкмо да знай: Спаси Господи, и да ходи да рѣси отъ село на село: да глуши хората: туй ли ще е напрѣдъка ни...

— А че владыцита ли сж виновни за туй?

— Машалла: тѣ зерь; зашто тѣ нали трѣба да мислятъ: този попъ ще стане свѣтъ миру—соль—пастырь и прочее той като е неучень, какво ще прави, какъ ще пасе Христовото стадо, като не знай закони; какъ ще поучява християнито като той най долець былъ отъ сичкити; въ селото му или въ града му какъ полза ще придобятъ отъ него когато е тъмень, и каква свѣтлина. . .

— Ты каквото хортувашъ: ако не попятъ таквизъ попови, то ще останемъ и безъ таквизъ. Защото тѣ, които са попятъ сега, тѣ сѣ бѣхъ учили отъ прѣди десетъ години и повече когато учяха въ училищата часослови и псалтири и апостоли славянски и малко ретъ черковенъ. На ли видишь сега като захванахъ да учятъ Български Грамматики, Исторіи, Географіи, френски, инглишки и са учатъ по десетъ години и повече излѣзватъ отъ училищата съ всѣка свобода и развратность: немогътъ да прочетътъ славянски нѣщо или въ черкова да знаятъ рѣдъ, или удома си да са направи молбата, или законъ или таинства, или членъ или исповѣдь, или причащаваніе или постъ незнаятъ, освѣнь ако нѣкой е слушалъ отъ баща си и виждалъ, и то на стотѣ отъ тѣхъ единъ. Не глѣдашь ли въ черковити нѣма веке кой да чете или да пѣе. . .

— Ма ты искашь пакъ да внесешъ часословити въ училищата. Ты каквото хортувашъ: таквизи за попови, трѣба да са учатъ въ Богословски училища.

— Не е злѣ; но дѣ ги въ България. На ли сж туй нашити училища за богословски и за търговски; ний имами ли силъ за голѣми? Но трѣба учителити да учятъ ученицити—и туй да не оставятъ и другото. Дѣто учи една Исторія изусть три години, която ще забрави, да са научи каква му е вѣрата, Черковна Исторія, и да са моли Богу изусть. Да са напои сърцето на ученика съ Божій страхъ долѣ е младъ, и тогазъ да учи странни Исторіи, които той може и да прѣчита безъ да ги е училъ. И като видятъ гражданити отъ ученицити, кой е даровитъ и достоенъ за пастырь, за наставникъ, за попъ, него да оставятъ да са поучи или на Богословско училище или на митрополіята, ако не по много, поне една година и тогазъ за дѣто ще са попи за опрѣдѣленна енорія да си направятъ съгласителни писма на коя черкова, на кои християни, именно и на колко и по колко за мѣсяць или за година заплатъ ще му давътъ и таквизи писма и владыката да са подпише; и като го запопи ще си иде на мѣстото, ще си глѣда пастирската длѣжность и стадото му ще му слуша гласа и нѣма веке нищо отъ никого да зема, ще си знае заплатата, нѣма да ходи и да рѣси по селата или градищата. . .

— Туй не може да стане съ заплатъ защото отъ дѣ ще земнътъ пари и кои ще му ги давътъ? —

— Ты за туй недѣй мысли; то му са намѣрва леснината. Едно врѣме учителити не земахъ ли отъ сѣки ученикъ мѣсична плата. Като направиха отъ общо да имъ заплащатъ какъ стана по добръ. Тѣй ще стане и туй по добро, и ще са дигнатъ злоупотрѣбленіята и отъ двѣтъ страни.

— Туй може да стане съ новъ попъ, ами съ старити какво трѣба да бѣде? . . .

— И тѣ ставхъ тѣй по добръ съ заплатъ.

— Раскажи ми туй по ясно какъ може да стане. Менѣ зе да аресва. Послушай, пріятели, туй нѣщо има три срѣдства:

1-во Една Черкова ако е богата и има касса да плаща на поповите си отъ себѣ си, за да са испълни: Олтарю служащій, олтаремъ питаются.

2-ро Ако черквата нѣма касса, отъ Епитропити единътъ да има тѣзи грижа, като пишятъ литургии и миросвѣтъ кръщаватъ и вѣнчяватъ, упѣвхъ, сичкото, което го земали поповети, да го зема Епитропа; а водосвѣтътъ и годишни сарандари и друго и то съ тевтеръ Епитропа да поема и на поповѣти да плаща.

3-о По селата съ житото, което даватъ да притурятъ и по колкото гроша за да испълни съгласіето имъ, и тѣи тѣй ще сизальжятъ попъ; а тѣи сами ще си земхъ сичко, каквото кожа и други за черквата си. И тогазъ ще стане попа свѣщеннослужитель, Богомолецъ за християнети. Жамбазлъкътъ и злоупотрѣбленіето и отъ двѣтъ страни ще сж дигне.

— Туй може да стане; но тогазъ, когато сж наредхъ владыцита по Епархити тѣ може да го наредхъ.

— Не, туй нѣщо азъ са надѣвамъ да ся го наредили въ устава си; защото сега му е редътъ да са турн въ дѣйствиѣ, а че кога идхъ владыцита по епархити си, да е готово да го испълнхъ, и останили за сетнѣ празна работа.

— И то добро, но сичките попове еднаква ли заплатъ да имхъ?

— Не; градскити по горня, селскити по долня. И на три степеня разделени; сиречь новъ попъ до десетъ години по малко; отъ десетъ до трийси по горня; отъ трийси до животъ пакъ по долня. И най много е прилично да има по градскити церкви и по единъ діаконовъ, да бѣде още вмѣсто певецъ, а че тогазъ да видишь какво украшеніе, какъвъ редъ въ черквата. Не ще слушашъ попа толкозъ зема за кръщаваніе за венчяваніе, за упяваніе и пр. Нѣма да слушашъ поповети че продавхъ Божіятъ благодатъ и пр. Ако стане туй сами грѣцкити владыци ще си познаятъ грѣшкатъ; защото туй тѣ сж можали да нарѣдхъ, но не рачили, сами ще го аресатъ. И тогази ако трѣбватъ на една черква двама попове, не ще правятъ трима, не ще правятъ и недостойни и не учени.

— Туй кога е тѣй не ли е по добръ да си пише и публикува чрезъ вѣстницити?

Добро е. До тука свършватъ разговора си двамата пріятели. Единъ пѣтникъ.

СЪДЪРЖАНІЕТО НА РУСКАТА НОТА.

1-о Императора не може да са глѣда по длѣго врѣме като свързанъ на задлженіята на трактата отъ 1856 до колкото тѣ нарушавхъ нѣговити права на господарство въ черното море.

2-о Императора са мысли въ право и въ длѣжность да обяви на Султана че неприпознава прибавената конвенція въ трактата, която отрѣжда числото и размѣра на военнити кораби които двѣтъ близосѣдни сили си завардвхъ да иматъ въ черното море.

3-о Н. Величество извѣстява за това законно подписанити и порѣчителни сили на главниятъ трактатъ, отъ когото тѣзи особита конвенція прави часть.

4-о Н. Величество поврѣща, подъ туй отношеніе, на Султана сичкити му права, както той зема пакъ своити.

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦІЯ

БЪЛГРАДЪ 10 Октомврія. Извѣстно е на читателити че въ Сърбія сжествува пропаганда за мнѣж «Старъ Сърбія» на която цѣльта е: распространіе на Сърбскіятъ языкъ и сѣрбизмътъ. Нѣкой си М. Милоевичъ, членъ отъ пропагандческото дружество, работи най енергично за усжщественіето на тѣзи идея; той са е изразявалъ много пѣти че гдѣто ся говори: «Боже помози» тамо живѣятъ Сърби, наричалъ Българити отъ Татарско происхождение, и языкътъ ни развалено Сърбски. Този Господинъ и другарити му (които работятъ съ подкрѣпваніе на Правителството си) мѣчатъ са да докажатъ и определятъ границхъ на фантазирайтъ си стара Сърбія дори до Ямболъ или по добръ да ся изяснхъ: венчкото пространство отъ Ломъ, прѣзъ Враца Филибе, Сересъ, Солунъ, па до Охридъ.

Горѣказаниятъ М. М. ходилъ е прѣди 2-3 месеца по нѣкои мѣста въ Македонія, (както въ Охридъ, Стругъ) тебдилъ и увѣривалъ простодушнити наши Македонци, че тѣ сж Сърби, и обѣщавалъ имъ че ще имъ са испроводатъ книги за въ училищата на Сърбски языкъ и учители, които да прѣдаватъ на Сърбски, и които ще самото сѣрбско правителство да издѣржава. Въ пѣтуваніето си той ходилъ по мѣнастирити около Охридъ и гдѣто е имало стари рѣкописни книги и други нѣкои старины събралъ, и донесълъ туга. Той приготвилъ още описаніе и карта въ която назначява границата на старъ Сърбія! Още и това са научихъ, че нѣкой си Симо отъ Призрѣнъ сѣ помощта на сѣрб. правителство подига въ Призрѣнъ училище, въ което да са събирхъ младежи отъ Македонія и тамъ да ги притопяватъ въ казанътъ, и да вмѣкнхъ сѣрбскіятъ языкъ по Македонскити мѣста. Отъ друго мѣсто ся извѣстихъ, че щѣло да са основе и въ мѣнастирътъ св. Наума (охридско) подобно училище.

Това ще ви са похвали, Г. Редакторе, съ нашити братія сѣрби, които сж сжщи съсипатели на българщинхъ, както и грѣцити едно врѣме, (нѣка казватъ нѣкои си тѣй и онѣй. . .) Кѣти ний Българи! Едвамъ си отърсихме отъ шіята единъ вѣчни неприятели, грѣцити, сега пакъ други ни сж налегнали, тѣй што да нѣмами врѣме да работимъ въ полето на просвѣщеніето.

Нѣ това е отъ нашето немареніе, защото ний дремимъ, а другити са ползуютъ отъ нашето нехайство!!!

За това трѣба нашити добросѣвѣстни българи, особенно читалищата и книжевното дружество да глѣдатъ земаието на строги мѣрки, защото трѣба да предваримъ злото догдѣ не е пуснало корене, и още догдѣ не е опасна ранхъ да я лѣчимъ.

А нашити учители не трѣба да са трупатъ само по България, нѣ трѣба да идхъ и по тѣзи краеве на отечеството ни и да крѣпятъ Македонскити ни братія, и да ги свѣтъвхъ да чуватъ матерниятъ си языкъ, да чуваме (пазиме) своето.

А ви братія Македонци! пазете са отъ чуждити вчушенія и не лакомете са да ви учителствуватъ учители безъ платка и да имате книги безъ пари; защото то ва по вече ще ви поврѣди; съ това неприятели искхъ да затрѣятъ твоеото име българинъ, съ което ви трѣба да са глѣдѣте.

Знайте: че «евтеното мѣсо и кучетата го не ядхъ.» Ако ви трѣбать учебни книги за въ училищата отнесете са до Цариградското читалище, което, мисля ще ви снабдева съ най драгъ воля.

Единъ пѣтникъ.

СКОПИЯ октомврія 19. Отъ нѣколко врѣме по тѣи страни сж са распрѣснали слухове за присѣдиненіето на Босна и Херцеговина съ Сърбія. Вѣроятно ли е или не, незная. Исторіята свидѣтелствува, какъ съ най голѣмо юначество Муратъ 1-ий е запечяталъ присѣдиненіето на горнити двѣ области при обширнхъ Османскъ Имперія съ проливанието на своята юначка кръвь; а днѣсь тѣй лесно Августѣйшіятъ ни императоръ Султанъ Абдулъ Азизъ да ги отцѣпи отъ нея не е никакъ за вѣрваніе.

Сѣрбофилската партія у Скопската епархія отъ день на день са развива, а най паче у това разчюваніе за горѣказанити двѣ области. Тая партія състояща отъ нѣколко бошнаци въ тоя градъ, и въ Врана отъ владышкити вливрѣженци, дошла е у най радостна точка и всячески са мѣчи да сѣрѣ народното ни движеніе за присѣдиненіето и на нашата епархія подъ народната ни Ексархія.

Да ви описвамъ напиваніето здравници за сръбскіятъ князь отъ малочисленната бошнашка свита въ града ни и несмисленни многоглаголанія на Вранскити владышки мекерета, сж нѣща които ги правятъ да са познаватъ, че и безъ рога сж люди, а като са сдобіятъ и съ нѣхъ, да чува Господь! тогава!

Кореспонденціята между владыкобошнашката свита и вранскити мекерета всѣкидневно снове. Слушахъ съ мои уши, какви устни наставленія са давахъ на единъ шърбозубъ Вранянецъ, мекере бошнашко, който са общаваше, че щомъ са върне въ Вранж, щалъ да испяди българскіятъ учитель Шишеджіева, който много имъ прѣпятствувалъ въ прѣдпріятіето, а на мѣстото му щалъ да зацврсти сръбскій учитель, на когото платката ишла отъ Сербія. Всичкити го похваляха и поощриха, нъ азъ го познахъ че има да дава на « Михалъ за щипи, » та не ще успѣе. Видѣхъ и писмо до единъ мой пріятель отъ Вранскіятъ сръбски учитель, въ което са хвалеше до небо, че щалъ да усили и зацврсти сръбскіятъ языкъ у Вранж, за което сръбското правителство му общавало голѣми добрини, и за поощреніе му испратило тѣ дни чрезъ нѣкой Вранянецъ единъ катъ дрѣхи подаръкъ.

Слуша са между народа, че са протакали сръбски шпиони по тѣ мѣста прѣоблѣчени у дебърски дрѣхи и у Вранж стояли два дена у сръбскіятъ даскалъ и едно владышко мекере ги испратило до нѣкой мѣнастырь съ прѣпорѣчително писмо. Вранскіятъ каймаканинъ не знаа защо не испитва такыва работи по съ време и да са остави отъ да влѣче владышка страна, защото най голѣмата отговорностъ ще бѣде възъ него.

Тука имами голѣмо смущеніе между владыката и народа, който незнаа по чія заповѣдь стропи вратата на една отъ църквити ни за да служи и опѣе единъ влахъ, който бѣше са прѣставилъ.

БЕБРЕВО. Азъ спорѣдъ званіето си живѣя повечето по людскити мѣста, и за празнични дни отидохъ си на отечеството, и като ученолюбивъ отидохъ единъ день на училището за да послушамъ какви уроци са прѣдаватъ отъ учителити на ученицити за добръ честь случихъ са на прѣданіе, и като послушахъ неисказанна радостъ мя облада, като видѣхъ и разумѣхъ, че моити съотечественници са сподобили съ по достойни учители отъ ланскити, още повече като чухъ че главния учитель да прѣдава освѣнъ на Български още на Турски и френски языци, и като са позабавихъ въ училището, видѣхъ че са събиратъ училищнити настоятели, още нѣкои отъ господарити въ общжтѣ училищнѣ стая, които мисля да употрѣбляватъ вмѣсто читалище, въ която отидохъ и азъ, и като дадохъ внимание на тѣхнити разговори, чухъ да са разговарятъ какъ и съ какъвъ способъ да могатъ да турижатъ още по въ добръ рѣдъ общити си работи, при това още и размишляватъ за дѣвическо училище, гдѣ и кое мѣсто е прилично за такво едно здание; туй като размышлявахъ доде въ сжщжтѣ стая още единъ нашъ съотечественникъ, който като билъ пужденъ за пари, продаде си къщжтъ съ мѣстото ѳ на обществото за дѣвическо училище 400 гр. по доло отъ колкото я билъ оцѣнилъ по напрѣдъ други единъ нашъ съотечественникъ за себѣ си. И тѣй моити съотечественници сж въ намѣреніе на пролѣтъ да направятъ едно особно дѣвическо училище Но дано Всемилостивій Богъ вразуми съотечественницити ми, и опази това благопріятно тѣхно намѣреніе, за да не би го сполѣтило нѣкое зло, и да останжтъ послѣ само съ думата му.

ВОДЕНА 2 октоврїя. Въ 82-ій брой на В. Македонїя въ една статїя обнародвана въ него отъ града ни отъ нѣкого си вашъ пѣтника прочитани, како Архимандритъ Дѣдо Х. Павелъ, кой отъ нѣколко врѣме прѣбывава въ града ни като прѣдсѣдатель на общината ни подарилъ ни ужъ двѣстъ лири за поддржжніе на учебнити ни завѣдѣнія, еще же оти са общалъ да поддржжятъ на свое иждивеніе сѣка година единъ главенъ учитель въ града ни и прочее додѣто е живъ. Това извѣстіе не е истинско; и како лъжовно, то не ни принаса намъ никакъва честь, нъ напротивъ безчестіе. По причина на бѣдното положение въ което са нахождами за поддржжніе както на учебнити ни завѣдѣнія, така и за други нѣкои необходими пужди на общината ни, мислимъ да призовемъ щедрата помощ на всѣко-

го родолюбиваго и ученолюбиваго Българина; за това велиме, како прочетохме рѣченното извѣстіе ній вмѣсто радостъ усѣтихме скърбъ, защото е лъжовно, и за това бързими да явимъ на почтенната публика оти Н. Прѣподобіе Архимандритъ Х. Павелъ, прѣдсѣдательтъ на общината ни не ни е подарилъ такова нѣщо, а учебнити ни завѣдѣнія са обдржжватъ съ помощта и трудовети на едно почтенно лице, кое и отъ начало са потруди да са започнетъ ученіе.

При това за свята длъжностъ считани да явимъ благодареніето си къмъ Българското въ Цариградъ Читалище за подарѣка му отъ 663 учебни книжки, и на непознатити лица, които имали добрината да подарятъ на училището ни по единъ листъ годишно теченіе отъ вѣстницити Македонїя и Турція.

Воденска Българска Община.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКИ ДЕПЕШИ

отъ полето на войната.

ЛОНДРА 17 Ноемврїя. — Лордъ Гранвилъ отпрати на 10-ій една депеша на сирѣ Бюхана, британски посланикъ въ Петербургъ, съ която отрича правото на Руссія да са освободи отъ задълженїята на трактатъ отъ 1856, въ която искрено изражава скърбта си за дѣто отваряніето на туй разискуваніе има за цѣль да сжшти чистосърдечното споразумѣніе, което сжществува между двѣтъ страни.

Версайль 20. — Днесъ неприятели са опита съ 6 ротѣ и 4 тона да разобсади Феръ, нъ той са отблжсна съ голѣми загуби отъ единъ батайонъ отъ 5-ій полкъ. Слѣдъ малко неприятели направѣ единъ исходъ отъ твърдината, който са отблжсна.

Марсилия 20. — Руссія прави петдесетъ монитора въ Николаевъ. Тя укрѣпява Керевель, Оникбѣлъ. Една голѣма битка са очаква при Орлеанъ. Вчера, нищо не бѣше ставало. — Парижъ има мѣсо за три мѣсеца, сухи зелїя за пет мѣсяци; хлѣбъ и вино изобилно.

Флоренція 22. — Италианското правителство не е още отговорило на окржжното писмо на Руссія. — Слѣдствието на изборити е благопріятно за правителството. Увѣрватъ че царьтъ ще отиде въ Римъ на 1-ій януарїя.

Вїена 19. — Вїенската Газета отъ тѣзи вечеръ опровергава слухътъ за военни приуготовленїя отъ страна на Австрія. Отъ Пеша извѣстява че запитванїя станали въ унгарскіятъ парламентъ върху необходимостта да са възбрани чрезъ оржжїята сѣко присвоеніе на Руссія въ Истокъ.

Туръ 19. — Съобщеніе отъ окржжното руско писмо са направѣ на Франція До сега никакъвъ званченъ знакъ не са е прїлѣзъ за положенїето на Пруссїя върху претенцити на Руссія. Колкото за Франція правителството въ Туръ не е още испитало въпросътъ.

Лондра 20. — Увѣрватъ че много офицери Англичяне поискали да служатъ въ турската войска. Руссія прѣкупува голѣми количества метали въ Англія.

Дайли Невъ обнародва единъ телеграмъ отъ Берлинъ, който казва че въ този градъ въобще са вървало че едно споразумѣніе сжществува между Пруссїя и Руссія.

Новинити отъ Петербургъ извѣстяватъ че единъ указъ са обнародвалъ, който заповѣдвалъ што рекрутиранїето на руската войска да стане по прускїятъ планъ. Вѣстникътъ Голосъ отворилъ спомоществованїя за направенїето на една флота въ Черното море.

Марсилия 22. — Князь Аостъ испрати въ Мадридъ прїманїето си. Идушїятъ петкъ една испанска флота ще отиде да земе новїятъ царь.

Лондра 19. — Князь Горчяковъ въ една депеша до барона Брюнова, руски посланикъ въ Лондра, говори върху леснината съ която трактата отъ 1856 са измѣни и равновѣсіето въ Истокъ са сѣкса въ врѣда на Руссія. — Руското правителство иска само да възустанови равновѣсіето колкото са отнася до Руссія. Туй рѣшеніе не объма никакво измѣненіе на руската политика въ Истокъ. Князь Горчяковъ са надѣва че тѣзи разясненїя ще отстранятъ сѣко недоумѣніе.

Туръ 22. Войскити въ Севѣръ сж положихъ подъ управленїето на генерала Фора. Бурбаки са очаква въ Туръ; той са опрѣдѣли за управленіе-

то на 18-ій корпусъ, които е съ лорската войска.

Прѣдполагатъ че пруското движеніе къмъ Ножень-льо-Ротронъ имало за цѣль да заидати Манъ. — Прускити сили въ туй направленіе са оцѣняватъ на 30,000 души. Единъ други пруски корпусъ, на който числото е неизвѣстно са види да слѣдва една линїя отъ Дрьо до Аржантанъ. — Германскити войски занимаватъ сега една дълга линїя, която са просира отъ Сенонхъ и Дрьо, до околностити на Монтаражи и Оксеръ, тѣ на ченахъ дѣйствиата си на дѣсно чрезъ привзѣманїето на Дрьо и едно движеніе къмъ Манъ, и види са още че тѣ иматъ намѣреніе да прекѣнатъ Французскити съобщенїя съ Севѣръ. Тѣ ще занимаютъ още вѣроятнo линїята Сергини. — Властїтити държатъ сѣкога най строга осторожностъ върху движенїята на войската отъ Лорд; нъ види са върно че тѣзи войска не е имала въ тѣзи послѣдни дни никакво сраженіе.

Марсилия 23. Вчера едно писмо отъ Петербургъ са очакваше въ Лондра. — Руссія искавала лжжа повншата споредъ която Правителството на Императора было купило военни кораби въ Америка. — Баварїя влиза въ Сѣвернїятъ сѣюзъ.

Лондра 22. Морнигъ Постъ казва че Г. Шоторди, французски дипломатъ, пристигналъ въ Версайль съ цѣль да преговаря за едно премирїе. Мълви са че князь Горчяковъ отговорилъ примирително на Лордъ Гранвила.

Пруски депешѣ извѣстяватъ че Тонвилъ наченалъ да са бомбардирва на 21 ноемврїя. — Една друга депеша отъ Лондра казва че отговорътъ на Руссія до Англія и Австрія былъ твърдъ примирителенъ; Руссія желаяла што единъ общи миръ и спокойствїето на Истокъ да са усигурятъ, нъ желаяла да пристигне на този резултатъ чрезъ едно общо споразумѣніе и тѣлжъ Руссія вмѣсто да усамотява волно щѣла да помогне за това.

— Една депеша отъ Парижъ казва че разногласїята изчезнали и че сички сж сѣгласни за да отблжнатъ неприятели.

— Депешѣ отъ Парижъ отъ 19 ноемврїя бѣлжятъ приготвленїята които ставали отъ страна на Французити и на Прусцити; разни малки сраженїя въ които тѣзи послѣднити сж отблжсали. Сичко ни кара да прѣвидимъ, да зватъ тѣзи депешѣ, скорошни и важни приключенїя. Войскити сж ижли съ жаркостъ.

Телеграфиратъ отъ Версайль че великїятъ дукъ Меклембургски продѣлжявалъ да напрѣднува въ трѣ въ Франція.

СѢКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Единъ испански чиновникъ отъ министерството на вншнити работи донесе за Султана елатнїятъ тоазонъ отъ голѣмїятъ Кордонъ на Карла III. Този славенъ орденъ ще са връчи тѣзи дни на Н. Ц. В. въ тържественна ауденція.

Въ шведскїятъ австрїйскїятъ посланикъ ходи на Високата Порта и има единъ дългъ разговоръ съ съ Великїятъ Визиръ. На другїятъ день, въ вторникъ, генералъ Игнатїевъ направѣ визита на Аали паша съ съ когото са разговорихъ на жалго.

— Персїйскїятъ царь пристигналъ тѣзи недѣля въ Багдаты съ една свита отъ 12 хиляди души. Той са прїлѣзъ лѣсно отъ Митхадъ паша, главнїятъ управителъ на Багдатскїятъ Видаетъ.

— Завчера, въ четвъртъкъ Великїятъ Визиръ има честта да работи съ съ Султана.

— Увѣрватъ че царското правителство испратило въ Албанїя заповѣдь за да са събиратъ башибозуци.

ИЗВѢСТІЕ. Подписанытъ на 10/22 настоящаго т. е. завчера дадохмы ед нъ задължителенъ записъ на Г. Хараламба Марковъ Търновчанинъ писанъ на негова заповѣдь, по понеже този записъ нѣма никакъж силж, за причини които още въ сжщїятъ день сж официјално протестиранїе отъ нашъ странж изложихмы извѣстявами и почитаемжтж публикж че рѣченнїятъ записъ отъ 250 или двѣстъ и петдесетъ лири т. нѣма никакъж силж и остава като проста бѣла хартїя и не са припознава отъ насъ, понеже е издаденъ отъ нужда, насилїе и измамж, туйкоето и нѣкои отъ достопочтеннїятъ тукашни търговци знаатъ. Това за извѣстіе на почитаемжтж пуб. ижж.

Царкградъ 12 Ноемврїя 1870.

К. Н. Авриловъ.

Н. К. Авриловъ.

РЕДОВНА ПРИТУРКА НА "ТУРЦИЯ", Отъ брой 39-ий

Цариградъ 16 Ноемврий, 1870.

Отъ Редакціята

Като земъ прѣдъ очи нуждѣтъ за увеличеніе на листѣтъ ни споредъ изобилното вещество отъ новини що има въ сегашнитъ обстоятелства, рѣшихъ за сега да увеличимъ редовнѣтъ Притуркѣ на листѣтъ си и да употребимъ за неѣкъ букви по-дребни за да събира колкото повечко и по-разнообразни свѣдѣнія. Намъ ся непосвидѣтъ изискванитъ за това повечко разности и прѣдприематъ дѣлото само и само да задоволимъ спомоществователитъ си.

— Гръцкитъ печатъ въ Цариградъ разладе тѣя дни разны слуховы върху намѣреніето което имало ужъ Царското Правителство да дозволи на Патриктъ да свѣка *Вселенскій Соборъ* за разгѣжданіето на Българскыятъ Вѣпросъ.

Споредъ точныи и званичны свѣдѣнія които има Сѣбсенный Приврѣменъ Българскій Совѣтъ, ополномощени смъ званично да извѣстимъ чрезъ Българскитъ печатъ на Българскыи публикѣ че въ разладенитъ тѣя слуховы нема нищо положително, и че, Българскитъ вѣпросъ рѣшенъ веднаждъ за всегда чрезъ высокитъ царскій Ферманъ, прѣдъ очити както на Правителството така и на Българскыятъ народъ, не е вече вѣпросъ но дѣло свършено.

15 Ноемврія 1870 Ортакый

Главный писарь на Сѣбсенный приврѣменъ Българскій Совѣтъ
Марко Д. Балабановъ.

Г-не редакторе на Вѣс. "Турция",!

Въ 37-й брой на В. "Право", ерѣщамъ едно изложеніе украсено съ подписитъ на повечето отъ членовѣтъ изъ Приврѣменый Сѣвѣтъ. Подписанитъ въ това изложеніе почтаема членове на приврѣменый Сѣвѣтъ расправитъ въ не о за издаваніето на нѣкакъвъ си вѣстникъ, който былъ ужъ народенъ и ся издавалъ испрво съ волѣжъ и съдѣйствието (?) на отѣзи които съ общо съгласіе ся занимавали съ народнитъ дѣла и интересы, а днесъ былъ прѣдпріелъ да го издава *лькой си*, и то мимо волѣжъ и одобреніето на Приврѣменый Сѣвѣтъ, който САМЪ днесъ по царскѣ заповѣди былъ и малъ право да управлява и врши ВСЕ що ся отнася до народнитъ и черковны дѣла на Българскитъ народъ. Въ това расправленіе поменатитъ подписанни снитъ ся съ адвокатскы исхырици и словоизвитія и съ паслѣственны дохватки да искаратъ неизвѣстнитъ ужъ и непознатъ тѣмъ списатель и издатель на подновенный листъ, като злоупотрѣбитель и посягатель на чуждо и общенародно притяжаніе, мѣчатъ ся да го обвинятъ въ лукавъ умыслъ, че искалъ съ това да извази народѣтъ да сяка, че писанното отъ него е по волѣжъ и вѣднѣно вѣніето на Сѣбсенный Сѣвѣтъ, и за това тѣ

счели за своѣкъ дѣлжностъ да обявятъ чрезъ печатѣтъ 1) че не припознаватъ за народенъ органъ реченный тѣ ново-издаденъ листъ, 2) че осаждаютъ станѣло-то злоупотрѣбеніе и запазватъ всяко народно право върху бывшійтъ и сущійтъ тойзи народенъ органъ и 3) че осаждаютъ все що ся е отъ пристрастіе (?) писало въ него противу законѣтъ (?) нравственностѣтъ (?) и благодѣпіето (!).

Не като писатель и издатель на споменуваныйтъ вѣстникъ, не като членъ отъ Приврѣменый Сѣвѣтъ или като друга нѣкоя значимостъ, но въ качеството на смирень и значигеленъ членъ на Българскій народъ, ный си осѣвѣлавамъ да ся подмѣсимъ, за да кажемъ нѣколко думи върху расправленіето на почтаемитъ членове отъ Приврѣменый Сѣвѣтъ, и първо:

При всичкото искренно почитавіе що хранимъ къмъ высокитъ царскы заповѣди, чрезъ които е опрѣдѣленъ този приврѣменый Сѣвѣтъ, при всичкото уваженіе което имамъ къмъ всякого одного отъ почтаемитъ неговы членове, ный не можемъ да припознаемъ у този Сѣвѣтъ, който съставятъ тѣ, такъвъ едно право, каквото претендирѣ да има той, та за това ся и не свѣнимъ ако и отъ себе си и за себе си само, като роденъ Българинъ и вѣрнѣ поддѣшникъ на Царството да протестпрымъ противу высокитъ помогванія на тозъ Сѣвѣтъ лѣто САМЪ той да управлява и врши ВСЕ що ся отнася до народнитъ и черковны дѣла на Българскитъ народъ.

Нарочно или не, и по каквито причины и да е, лѣво е че почтаемитъ членове отъ Приврѣменый Сѣвѣтъ сѣ криво истѣлжували царскыи заповѣди, като изваждатъ отъ тѣхъ единъ такъвъ широкъ власть за себе си. Не; това да бжде не може, мыслимъ ный, и тѣи вѣруваме.

Напетникъ една твърдѣ малка частъ отъ Българскій народъ, криво или право, избра членовѣтъ които съставятъ тозъ Сѣвѣтъ, и една Царскѣ заповѣди припозна и потвърди това избрание, но до колкото знаемъ ный ни тѣзи които сѣ гы избирали, ни нарѣдѣтъ който нито въ стотысяцижъ ся часть е земъ участіе въ тѣхното избрание, ни самото Правителство е тѣи разбирало и разбира назначеніето на този Сѣвѣтъ, както искатъ да го разбираютъ подписанитъ свѣтници.

Сѣвѣтътъ койго носи двойното названіе Приврѣменъ и Сѣбсенъ е извъничей и опрѣдѣленъ, не да управлява но да служи и не ВСЕ но едно, единичко само дѣло да врши: да съчини начертаніе за общій-тъ Екзархическый Уставъ, както и самъ той, Сѣвѣтътъ въ издаденныйтъ отъ него *Поводъ* свидѣтельствува. Никаква управителна власть не е му дѣдена ни отъ народѣтъ-тѣ ни отъ Правителството, и той грѣши и тежко грѣши като ся провъзгласява самозванно за управитель на народнитъ и черковны дѣла на Българскитъ народъ. Или ако ича вѣ-какъвъ власть да управлява, тя е дадено не тѣи широка до какъвто си позволява той, да си присвоева. Сѣвѣтътъ и то въ качеството на Сѣбсенъ Сѣвѣтъ може да ся за-

нимава съ черковны вѣкои расправы, но да управлява ВСЕ що ся касае до народны дѣла и да гы управлява *Самъ*, тежко ни е да го повѣрваме.

Сега нека мнемъ на другитъ расправанія за вѣстника.

Расправаніето на почтаемитъ членове по тѣзи часть съ прѣвъ погледъ ся показва не само че не докача въ нѣщо правдинитъ и авторитетѣтъ на народа въ управленіето на собственитъ му работы, но дава още на домогленіята нѣкъ едно хубаво налѣчие и прѣдставя гы като будны страдари на народнитъ интересы и притяжанія. Но едно по-надѣбоко вникваніе открыва свѣсѣмъ друго прѣдъ очитъ на внимателныйтъ наблюдатель, вѣтрѣшното лице ли работѣжъ е свѣсѣмъ друго и това е което ни дава право да ся намѣсимъ и тукъ, да покажемъ своитъ сѣждения и за това тѣхно расправаніе, ако и] да ся не касѣе то до насъ лично. Ный вждамы и въ туй отъ странѣ на членовѣтъ домогванія за свободно извършеніе на сеоевоія, които сѣ въ противурѣчіе съ правдинитъ на всякой другъ членъ отъ народа, вждамы отъ тѣхнѣ странѣ самовластны распорѣждавія за щетъ на народа и не можемъ да останемъ равнодушны зрители.

Прѣди обаче да пристѣпимъ до едно нарочито и подробно разгледваніе на тѣхнитъ доноси и доводи и да прѣтрѣсимъ причинитъ който сѣ гы накарали да ся вѣоржжатъ съ тѣхъ, ный ще прѣчнемъ да кажемъ прямо и необинуемо, че, споредъ както ный познавамъ тѣзи работѣ, отъ обвиненіята стрѣляны врѣзъ неизвѣстныйтъ тѣмъ списатель и издатель ни едно нѣкъ основанность, и доводитъ, чрезъ които ся тѣ свѣдѣтъ да го прѣдставятъ като повиненъ прѣдъ народѣтъ, не само сѣ и приложимы (на него; но изблизу зеты и сравнены беспристрастно съ истинното теченіе на работитъ ще извадятъ на лице противното отъ тѣхнитъ увѣренія, и ще покажатъ у самы тѣхъ всичко онава което сѣ тѣ искали да припишѣтъ на подразумѣваемыйтъ списатель и издатель, който, даже ако да бѣ тѣи, както тѣ искатъ да кажатъ, то пакъ, не е направилъ другъ грѣхъ осѣвѣвъ дѣто че е поискалъ съ народното нѣщо да послужи на народѣтъ въ тѣзъ обстоятелства. Но не е и тѣи; и това е което изобличава тѣхното злоумышленіе, и гы прѣдставя повизни и отговорны прѣдъ народѣтъ и прѣдъ потомството въ злоупотрѣбеніе много по-губително и съсипително за народнитъ интересы. Защото съ тѣзи си постѣпки, подъ прѣдлогъ, че бранятъ едно никакъ и въ нѣщо не до-каченно народно притяженіе, гѣ посягатъ на правото на всякого другыго отъ сънародницѣтъ си въ свободното движеніе на мыслѣтъ за народнитъ нѣ работы, отнематъ възможностѣтъ на всякого другыго да употребява своитъ способности въ разискваніето на народнитъ интересы и съ това осакатъ до смѣртъ народното дѣло.

Почтаемитъ членове отъ Сѣбсеный сѣвѣтъ напраздно сѣ врѣме хабили, напраздно сѣ си бѣхтели умѣтъ да хитруватъ и пишѣтъ искусно завѣрочены обвинен

за да покриятъ нечестатъ си цѣль; ти е тѣй явна што немогатъ да имъ потулятъ никаквы клеветны доноси. Не е ли, че нѣкои отъ членовѣтъ искатъ да турятъ всяка мысль и перо подъ свои контролж? а други сж съвѣтъ не расположены къмъ спонтанното распространяване на мыслигъ чрѣзъ печатгъ, п, по-благоразсужденіето на чорбиджийскитъ абсолютизмъ да спречкуватъ осмъщеніето на всякъ другъ мысль за покарване на своижъ, присвоивать си всяко право връзъ народгъ и за трънать важнигъ и скъпъ за него придобитгъ — свободното разискване? . . . . .

Тогазъ всички онѣзи ухушрения порицания връзъ невиннигъ писателъ и издатель не сж освѣнъ пословичното онова на коткагъ дѣло, че тл когато поиска да си изваде котетата уприличава гы на мышчета.

Но нека ся върнемъ на подробностигъ.

Цариградъ 16 Ноемв. П. Р. С. (свѣди)

— Твърдѣ любознущи, но не по малко и скръбни сж извѣстіята които получихмы съ послѣднѣжъ пощж изъ нѣкои отъ епархіалнигъ градове на нашето отечество. Тѣзи извѣстія ся касаятъ до ПОВОДЪТЪ за избиранието на прѣдставителн-гъ когото нашигъ съотечественици, въ тѣзи мѣста поне отъ които ни пишжгъ, не могли да разбержтъ и не зижжтъ какъ да го приспособятъ и да постъпятъ при избиранието на прѣдставителн-гъ, та за това ся отправилъ нѣкои до насъ, а нѣкои п до други още лица въ градгъ ни, да искатъ частны по-ясны и по-практичны направленія връзъ този важень прѣдметъ.

Имагъ ли извѣстіе отъ това почитаемыгъ членове на Приврѣмненнѣгъ свѣтъгъ ний незнаемъ но ако бы че нѣматъ, добръ ще е, мыслимъ, да земагъ въ вниманіе тѣзи свѣдѣнія и да побързатъ, както вече имъ по прилѣга, да помогнатъ за рѣшеніе на недоумѣніето на бѣднигъ епархіоты, които ся затрудняватъ да избержтъ и пратятъ колкото по-скоро прѣдставителнѣ сп.

Споредъ както ся разбира отъ писмата затрудненія не сж само отъ неразбирание то на поводгъ поради тъмното му съчиненіе и неудобовразумителнигъ языкъ съ който сж писаны съдържамыгъ въ него правила, но затрудненія има още и въ незваніето какъ да съчинягъ изискваннигъ въ 4-то и 5-то правило изложенія отъ церковныгъ настоятели. Намъ ни ся иска повѣрително за образецъ копіе отъ изложеніето което Цареградското черковно настоятелство е съчинило при избиранието на членовѣтъ за Приврѣмненнѣгъ свѣтъгъ. У насъ нѣма таквозъ нѣщо и ний незнаемъ станжло ли е таквозъ нѣкои изложение тогазъ или не, за туй отговарямы на тѣзи които ни пишжгъ, да ся отнесжтъ до черковното тука настоятелство, или по-добръ до Приврѣмненнѣгъ свѣтъгъ, който по царскж заповѣдь САМЪ днесъ има право да управлява и върши ВСЕ шо ся отнеса до народнигъ и черковны дѣла на Българскитъ народъ.

ИЗВОДЫ ИЗЪ ДОПИСКИ.

(4... Ний-новото у насъ е че работятъ земагъ да ся обезсилятъ твърдѣ не благоприятно и това прави онѣзи които умѣжтъ шо годъ да мыслятъ да ся обмислятъ и да ся пытатъ: шо ставамы ний и шо има да станемъ? а онѣзи кои...

да разбирагъ сега вече разбирагъ по-добръ, че дѣто сны теглили до сега не сны го теглили отъ чужды но отъ нашето недостойнство, отъ собственнѣжъ ни некадърность и немарливость. Плакхмы отъ Гърцитѣ че ни правятъ каквотогъ щжтъ, останхмы ужъ на Българя на рѣцитѣ, но кой може каза че нестана съ насъ пакъ истото онова което е ставало, или че и до бетеръ не е? . . . . . Пары ни искатъ и давамы имъ, а тѣ кждѣ гы дѣватъ не обаждять. Владыка искамы не ни пращать; не искамы пращать ни, и пытватъ ли ны поне кого ни пращать, и казвать ли ни зашо ни го пращать, и имали кой да пытатъ какво върши и какво прави пратеннѣгъ дѣто и да е Владыка? Ако добръ знаемъ отъ какъ ся е устроилъ Съборъ въ Органію триа Владыци сж настанени отъ него на работъ по Владышжк службж: единъ въ Македоніи, единъ по Българіи и единъ въ нашъ Тракийж. Какъ е настанень и какво върши първыжъ въ Македоніи подозели смы нѣшо отъ вѣстницыгъ. Какво върши вторий по-Българіи не ся е раздрѣшкало, но ако за безредно нѣщо не ся чуе, трѣба да исповѣдамы че и за нѣшо уредно, ни поменъ нѣма да е стивало. А кой сж и каквы сж голѣмыгъ чудесіи които въ обходжаніето си по нашигъ страны е извършилъ третийгъ владыка Екзархъ? Да гы казвамы сражъ ны е, да гы мзличнѣ грѣхъ ны е . . . . . Нѣма сумненіе че Негового посланіе шо принесе нѣкои ползы, но на възъ койгъ странж шо бжджтъ тѣ, врѣмето ще гы покаже. Ний сега ще кажемъ че най прѣсната новина у насъ е чакала да ся исчистятъ Гърцитѣ владыци, ди ни посѣти Българинъ Владыка и той да ны запознае съ нежъ. Българинъ Владыка извърши въ градгъ ни онова което гърцитѣ владыци съ години бѣжж прѣстѣнали да вършатъ и насъ вмѣсто съ благословенія съ проклинанія ны учать да погрѣшамы новжжж си народжж Черква и да ѡ ся радвамы. Не осаждинъ черковнигъ постановленія, ако че е таквозъ това което извърши Н. Прѣосвященство, но пытатъ трѣбае ли да го извърши тѣй бързо и тѣй скоро и въ одно таквозъ врѣме? нѣмаше ли хиледи срѣдства да ся избѣгне тази съблзнь което може да възима толкозъ гибелны свѣдѣнія? Ний нѣма да расправямы кого пытамы и кой трѣба да отговаря и да мысли за това; то ся отъ само себе ся разбира. . . . .

Послѣдни извѣстія:

Публиката, печатгъ, политическитъ и дипломатическы кругове въ Европж, намѣрватъ ся още подъ дълбокото впечатленіе което направи на всякждѣ протестиранието на Русскитъ кабинетъ противу Парижскыгъ трактатъ. Журналистиката разисква въ особенны и дългы членове този важень прѣдметъ, а общото миѣніе боязливо подпытва; да ли възникнижыгъ заплитванія ще ся рѣшатъ по дипломатическы или чрезъ бой.

Англискыгъ печатъ никакъ не приема да ся уничтожи неутралностьта на Черното Море, приповтаря стреснжто че Англія ще ся възпротиви противу всяко русско опытваніе, съ каквжто и да е жертвж, ако бы имала да ся бори противъ съ каквжто да е силы.

Австромаджарскитъ печатъ употребява единъ подобень языкъ, и особенно Маджарскитъ; само отъ противнжжъ странж листовѣтъ употребяватъ языкъ примирителень и ся надѣжтъ за мирно изравненіе на възпросгъ.

Въ вѣстницыгъ ся срѣща една депеша изъ Берлинъ която споменува че Графъ Бисмаркъ увѣрилъ испратеннѣгъ отъ Англиското правителство Одонъ Росселла, че между Русіижъ и Прусіижъ нѣмало никакво споразумѣніе за възпросгъ на Черното Море. Депешата прилага, че споредъ както званично ся потвърждава възпросгъ щѣль да ся расправи миромъ, и че Россія ся вижда готова да начали войскажъ си койжто има въ дѣйствиѣ за да уталожи общо-то миѣніе.

Но когато извѣстіе-то че Прусскыгъ Канцлеръ е далъ таквъгъ отговоръ на извѣстноредно пратеннѣгъ въ Версалъ подмишлету на възканижыгъ дѣла на Царицъ Викторіи не ся е още потвърдило отъ по-положителны свѣдѣнія, напротивъ отъ всякждѣ ся виждатъ бѣзвѣзы на Прусско-Русското споразумѣніе. А пакъ английскитъ вѣстници опровергаватъ мирныгъ ужъ расположѣніа на Русскыгъ кабинетъ и увѣриватъ че ся издало заповѣдь да ся острѣгъ оточатъ русскы войска въ Бессарабіижъ, а военныгъ управителъ на русскж Полшж приели заповѣдь да оживжтъ распуснжтыгъ съ дозволеніе войскари.

— Въ една депеша изъ Лондонъ отъ 17 Ноемвр. (н.) срѣшамы слѣдующето съкращеніе на отговора отъ Лорда Грамвилъ къмъ Русското Окружно писмо отъ 10 ноемвр. Слѣдъ кратко оглавленіе на това писмо съдържава Русското Окружно писмо Лорда Грамвилъ казува: "Истинна е че Русія ся ограничавала въ частно неприпознаваніа на трактата, но вижда ся да причаква врѣмъ за да поиска всичкото му неприпознаваніе. Никой отъ силыгъ които сж подписали трактатгъ не може да си подсови това право, а само чрѣзъ общо споразумѣніе силнѣ можахж да пристѣпжтъ до прѣнменение на трактата. По слѣдствіе на този Русскыгъ догматъ щѣ стане штога за напрѣдъ накой трактатъ не ще може да има нѣкои пѣнность. Англія прие Русскжжж нотж съ нѣдълбоко насърженіе, зашто ты води съ себе си разискваніе което може да погрѣди пріятелското споразумѣніе. Въ всякомъ случай, Англія никакъ не може да одобри рѣшеніята които ся заевихж отъ страна на Русіижъ и ся основаватъ върху доложенигъ дохваты. Неможе да склони штога една сила отъ онѣзи които сж подписали единъ трактатъ да може отъ самосебе ся и едностранно да го измѣни. Вмѣсто това проглашеніе Руссія ако да бѣ направилъ основны прѣдставленія къмъ силыгъ и лииска прѣгледваніето на трактата, тѣзи прѣдставленія не быжж ся отвърдили, и прѣмѣждіето за едно бждуше заплитаніе, както и едно примѣждливо, прѣдидуше казвательно до силыгъ на между народнигъ спогодбы, быжж ся отстранили." — Велики Лондонскы вѣстници одобряватъ нотжжж Лорда Грамвилъ; но вчера полученнѣгъ отъ Марсиліижъ телеграмъ извѣстива че на 14 (26) стигналъ въ Лондонъ отговорътъ на князъ Горчакова. Русскитъ министръ казува че конференціята нѣма никакъ достовѣрность за сподужж; Россія постоянногъ на изискваніята ся.

— Отъ Бойното поле извѣстіята сж мжловашны: — Малкы незначителны сраженія ставали тукъ тамъ. — Новитѣ прѣговори за прѣжиріе ся прѣкъсали. — Тюмвиль ся обсадилъ, бомбардиралъ ся и ся прѣдалъ.

— Великыи князь Мекленбургскыгъ слѣдува да върви напрѣдъ на вѣтрѣ въ Францж. — Въ Парижъ скудостьта отъ храна зела да става чувствующя, казвать нѣкои извѣстія, а други искатъ да казвать че ще имать храна още за доста врѣме. — Очаква ся, казвать важны събитія прѣдъ Парижъ.

— Пристигнжжъ въ Цариградъ Американыскыгъ генерали Шериданъ и Форситъ.

— Въ съботж П. Прѣв. Англискитъ посланникъ Г. Елліотъ и първыгъ тълковникъ на Русското посолство Г. Ону ходихж на В. Портж и ся съставихж съ П. В. Великыи Везиръ.